

SALHLt
Viirkistanlilar Kiltur
ve
Yardimlaşma Derneği

yaym Nu: 4

fji SMS[^]

buyuk turk?u
MAGCAN OUMABAYOGLU

HASAN ORALTAY

1965

Matbaacilik Koll.

řti. - Tel: 35390 - Izmir

O N S Z

«Türkistan'ı tamtmak, kiiliurel, İ^timai ve tariln durumuna ait konulan toplamak ve yaymak. Siyasetle hie bir suretle ugraşmamak. V.B.» Türkistanlılar Kültür ve Yardım!aşma Derneğinin başhca gayelerindedir.

Derneğimizin kurulduğundan bugiine kadar tam manasiyle tiiziigiine sadik kalarak cahşmiştir. Bunda saym iyyelerimizle idare heyeti arkadaşlarimm payi biiyiiktir. Tutkliige ve delayisiyle TURKtSTAN'a hizmetm ululugiina inammşlardır. Bu imanla gelecekte daha iyi ve verim-» Ji İaiişacagimjzdan emimm.

Berneğimizin 4 Nu.In yayim clan bn İriiapta, 1964 Bernek faaiyetleriyle beraber Biiyik Türk^ii Magcan Cumabayoglu'mm kıymetli şiirlerinden bazalarmi okuyacaksınız. Magcan Cumabayoglu, Türkistan Türkciileri arasında ve tam manasiyle sevilen bir Türkeiidir. Si mmakta olduğumuz siirleri, kitaplan Ruslar tarafından toplatdip yakıidiktan ve kendisi de akalandikian senra, balk tarafından ezberlenen ve elle eogaltıian şiirlerinden bazilari-dir. Elimizde Magcan Cumabayoglu'na ait bundan baska 50k şiir mevetittir.

.Magcan Cumabayoglu'mm biitiin şiirlerini toplamak miimkiin olsaydı, ciltlerce kitap olurdu. Ne yazık ki, bu-giın i^in bn imkansız. Tannnm O'mm heykelmin dikilecegi giinii bize olmasa dahi, bizden sonraki nesillere ihsan etmesi yiice dileğimizdir.

Derneğimiz Tuziigii ve gah^ma yasasi gereğince imkan bnldukea, umitılmak iizere olan biiyik Türkistanlılar hakkmda kitap ve brcsiirler ncşir cdeceğiz.

HAMZA UCAR

askan

Türkistanlılar Kültür ve
Yardımlasma Derneği

S a l i h l i

Turkistanlılar Kultur ve Yardımlaşma Derneği

S A L H L t

Türk Milletinin ana vatanı Türkistan'dan 1949 senesinde gikip Gobi golünü geçerek, Himalayaları aşarak, (Jin komünistleriyle karşıla karşıla- 1950 senesinin Ekim ayında Keşmir'e geldikten sonra, Haziran 1954 de Tiirklerin 20. Asırdaki tek hur kalesi ve gözünün nuru olan Turki-

**İdare Heyetine mensup arkadaşlarımızdan (soldan): Elcafer Alper,/
Yakup Güllen, Hamza Uşar, Dağıstan Ural, Ahmet Uslu.**

ye'mize kavuştuk. 5 Eylül 1954 de de bugiin bulunmakta olduğumuz Salihli'ye yerleştirildik.

Damarlarımızda Türk taşıyan ve Turkiim diyen, Tiirkliige inanan, herkesin ecdadmm vatani, asirlarca her kariş topragi Turk kaniyle yogrulan vatan, Diinya medeniyetine beşik olmuş olan vatan, Bilge Kaan, Kultigin, Kurşat, Cengizhan, Timur, AblayhanTarm bulundugu payitahtlarda Diinyayi idare etmiş olan vatan. Bugiin 40,000.000 esir Tiirk'ii bagrmda barmdirmakta olan vatan. Hergiin binlerce oz evladi kahpece oldiiriilmekte olan vatan. Dim insanca muamele ettigi ve elinde fırsat var iken insani diişincelerle yok etmedigi ezeli diişmam Rus ve Qin'den, bugiin insanligm yiiziine leke olacak şekilde muamele gormekte olan vatan. Oz mahsulu (bugdaylari) dişariya Ruslar tarafmdan satilirken, milyonlarca oz evatlan agliktan olmekte olan vatan. Oz petrolu, altmi, komiirri, uranyumu, bakiri, giimii^ii, v.s.'si diişmanlari tarafmdan işletilerek oziine karşı kullanilmakta olan vatan. «Medeniyet», «insan haklari», «Herkesee hiirriyet», «Emperyalistlere oiim» diye masal okuyanlarm ne hikmet ise gormedigi ve ilgilenmedigi vatan. «Yurtta Sulh, Cihanda Sulh» derken, bunu her gun sakiz yaparak gignerken, Afrika yamyamlan igin insaniyetci kesilirken, Lumumba'nın oliimiine makaleler dogenirken, «Bir Tiirk cihana bedeldir» diyen Biiyiik Tiirk'iin buyrugunu hatirliyerek dahi hatirlanmiyan vatan. «Miisliiman, Miisliimanin kardeşidir», «Bir Miisliimanin derdi her Miisliimanin derdi» emri dolayisiyle de hatirlanmiyan vatan. «Dini, dili ne olursa olsun, biitiin milletlere hiirriyet» diye Evrensel Beyannamayi imzaliyanlarm sozlerinin eri olup olmadigmi ispatliyan vatan. Rus'un onlarca megatcnluk atom bombalan ile Qin'in atom bombalarmm tecriibe merkezi olan vatan. Her giin Qin ile Rus arasmda paylaşılamiyarak kanlan ezeli diismanlan tarafmdan akitilmakta olan vatan. Kazakhn, Kirgiz'm, Ozbek'in, Tiirkmen'in Karakalpak, Baskurt, Uygur, hiilasa TURK oglu TURK' tin vatani. Canimizi ugruna feda ettigimiz, senelerce ugrunda garpiştigimiz, binlerce şehit verdigimiz ve vermekte olduğumuz, faydaii olabilmek igin, Gobi goliinde su yerine kan igmekte, Himalayalarda, ilag yerine sidik igerek ag kaldigimiz vatan. Hindistan - Pakistan ve benzeri birgok devletleri

Zafer Bayramında, Derneğimiz adına g hitier abidesine
<?elenk koymakta olan Bilal Hakim.

gegerek 6z kardeşleimiz ve bizler gibi asirlarca evvel sende gikarak Anadoluyu Turk vatani Tiirkiye yapan kardeşlerimiz arasma hasretinle geldigimiz vatan. Turk vatani Tiirkiye'de acikli halini bilerek, gorerek, bu kardeşlerimize halini hakkiyle anlatamadigimiz igin hasretinle kan agladigimiz vatan. Tiirk'un vatani, Turkliigiin vatani TURKiSTAN.

Ugrunda her fedakarliga katlanmayi Turkliik borcu bildigimiz ve buna inandigimiz igin Gobi'de susuz, Himalayalarda ilag ve ekmeksiz iken dahi milli duřmanm (^inliler ile sava^mayi bir odev bildik. Giiniin řartlarmm agir olması Turkliik igin garpiřmaya mani olamiyacagmi gosterdik. Mill! dii^manm Qinliler ile garpiřa-garpiřa Gobi'yi susuz, Himalayalari ilag ve yemek.siz gegmekle Turkliik

sevgisine tam inananların Allahın yardımıyla her şeyi başaracakları bir defa daha ispatladık.

Gobi'yi geçmekle, Himalayaları aşmakla ve Türkiye-mize kavuşmakla, Türkiye ve Türkiye'ye olan görevlerimizin bitmediğini ve olinceye kadar da bitmeyeceğine, hatta olinirken dahi Türkiye ve Türkiye için olinenin doğru olacağına inanıyoruz. İnaniyoruz ki, Tanrıya ibadet nasıl her şahsın Tanrı'ya olan görevi ise, Türkiye ve Türkiye'ye olan hizmet de her Türkiye ve bilhassa Türkiye'li Türkiye'nin görevidir. İnaniyoruz ki, fakirim, işlerim yok, vaklim az, meşgul olamam, bana mi kaldı, benim neyim? Evvela görevimi sağlamalı, ondan sonra bunları yaparım, diye Tanrı'ya olan görevi bırakmak, her inaniş sahibi için doğru olmayacaksa, Türkiye ve Türkiye'ye olan hizmeti de aynı şekilde sebeplerle sonraya bırakmak doğru olmaz. İnaniyoruz ki, Türkiye dolayısıyla Türkiye'ye hizmet aynı zamanda Tanrı'ya da hizmet demektir. Çünkü Ulu Peygamberimiz, «Bir Müslümanın derdi, her Müslümanın derdi» demektir. Çünkü, Peygamberimiz «bir canı yaptırandan Allah razı olsun» buyurmuştur. Türkiye'de binlerce cami yıkılmaktadır. Bunları yiktirmemek, yıkılanları tekrar inşa etmek Tanrıya hizmettir. İnaniyoruz ki, Türkiye ve dolayısıyla Türkiye'ye hizmet bir «...» değildir. Türkiye'nin kurtulması imkansız olanlar O'nun kurtulması istemiyenler, yahut mantık ve inanış sahibi olmayanlardır. Tarihi hakikatleri bilmiyen yahut bilmek istemiyenlerdir. tki bin seneden sonra Yahudiler nasıl bir araya toplandı ise, devamlı galigama sonunda Türkiye da oyle kurtulacak ve «Bütün Türkiye bir ordun» olacaktır. Bugünden yarın için galimlik «...» ise, ne diye büyük adam yapmak hevesi ile çocuklarımızı okutuyoruz? Ne diye zengin olmak, fabrika, apartman yaptırmak için galimiyoruz? Bir «hayal»dir sözleri ve «sonu meçhul Uğurum» uydurmaları inancın sahibi olmayan salitekarların uydurmalardır.

Inaniş sahibi ise Kuran'ın Kerim'de «La tahhatii Mirrahmetu-Allah» yani Allah'tan limit kesilmez diye galimilmesini istiyor. Tarih guuru var ve tarih okumuş insanlar ise, tarihte lehrinize misaller dolu. İmkansız görünen bütün zülmeler, bütün imparatorlar azim ve devamlı oahş'ima sayesinde yola gelmiştir. Azim ve inaniş ile Türkiye

sevgisi olmasaydı Atatürk, « », «Sonu meghul ma ce-» uydurmalarını bugün ortaya atanların, çünkü «Amerikan mandası» teklifini kabul ederdi. Silah yok diyenlere «bulunur», asker yok diyene «kurulur», düşman gök diyenlere «yenilir» demezdi.

Samimi olan insanlar, Aya, Merihe gidilmek için ileri adımlar atılan bu devirde, asırlarca evvelinin zulmüne taş çıkartan bir zulmün yıkılacağına elbette inanır. 40.000.000 insanın köle olarak yaşamıyacağına, istiklalini ergeç alacağına elbette akıl erdirir. Fakat maksatlı olanlarla, korkak, fısık, egoist, zevkine düşkün, bazı insanlar bir gök biiyik işleri imkansız görürler.

Türklüğe ve Tırkistan'a faydalı olabilmek ve bu uğurda hizmette bulunabilmek için, Tırkiye Cumhuriyeti Hükümetimizin kanunları dahilinde daha intizamli geliş-

«Bt)Tt)N Tt)RKLER BİR ORDU» diye yan-yana yiriimekte olan Ege Zeybekleri ile Altay KAZAKLARI. (Cumhuriyet Bayramı, 1964)

igin ara^tirmalarimiz sonunda bir KtfriTttREL dernek kurmayı uygun bulduk.

On seneden beri oturmakta bulduğumuz SALIHLI'de 1963 de, «Tiirkistanlılar Kültür ve Yardımlaşma Derneği» kurduk. Maksadımız kanunlarımız dahilinde «Turkistani tamtmak, kültürel, igtimai ve tarihi durumuna ait konuları toplamak, bu iilkiiler dahilinde !-ten alacağı miisaadelerle çay, miisamere, gezi, konierans. ve benzerlerini te-rtijlemek, dergi, broşur neşretmek c • cukları okutmak, fakir hemserilerimize imkan olduğu k: * dar yardım etmek. Turkistani] hemşerilerimizin meggvil : l-dukları el i^lerini verimli bir hale getirebilmek için oaks-, Turkistan folklorunu tanıtmak ve yaşatmak, hig b ir suretle siyasetle uğraşmamaktır.»

Kurulur kurulmaz bir brçşür halinde DerneğimiziK v 23 maddelik ana tuziigunii «Tiirkistanlılar Kültür ve Yardımlaşma. Derneği Ana Tiiziigii» adı altında bir nu.lu yayın olarak neşrettik. Hemen akabinde de, yine bir brogiir halinde iki nu.lu yayın olarak «Tiirkistanlılar Kültür ve Yardımlaşma Derneği Çalışma Yasası»nı yayımladık. İki nu.lu yayımmız olarak yayımladığımız «Çalışma Yasası» gereğince intizamli bir şekilde gelişilerek, basarılar sağlanmıştir.'

Derneğimiz kurulduğundan 26/4/1964 ilk kongresine kadar olan biitun faaliyetler 3 nu.lu yayın olarak fotoğraflarla bir kitap halinde «Tiirkistanlılar Kültür ve Yardımlaşma Derneği Senelik Faaliyeti, 1963» neşredilerek kongreye sunulmuş ve tasvip edilmiştir. T.C. Cemiyetler Kanunu icaplarına göre yapılan ilk kongremiz de başarılı gegmi^tir.

1 — Kongreden sorulara 1964 senesinin ilk faaliyetlerinden olarak 27/4/1964 de bir kir gezintisi tertiplenmiş, Tiirkistanlı talebelere, Tiirkistan'daki yaşayış hakkında izahat verilmi^tir.

2 — Ana Tuziigiimizün 2. maddesinin (C) fıkrasında ve gahsma yasasının 3. maddesinde «Tiirkistanlıların meşgul oldukları işlerinde daha verimli çalışmaları sağlamak» ilkusii iizerinde gegen senede olduğu gibi gelişilmiş, kurulmuş olan «Tiirkistanlılar Deri Sanayi Fabrikası» şirket haline getirilmiştir. Salihli'deki biitun Tiirkistanlıların olduğu gibi Konya ve Eskişehirdeki Tiirkistanlıların ko-

Bernegimiz Folklor Grubundan bir topluluk.

laylıkla deri temin edebilme imkanlari saglanmiřtir.

Hemřehirlerimizin iřsiz kalmamasim temin iqin bir-qok biyyuk ihalelere girilmiřtir. Bu ciimleden olarak P.T.T. Umum Mudurlugunim 500 kiisur ve Istanbul Askeri Satin Alma'nm 5000, Izmir Tekel Fabrikalarmin 1000 deri ceketi ihalede almarak, hem^ehrilere is ve imal ettigimiz deriye mu^teri bulunmugtur. Sirasi gelmisken bilhassa belirtelim ki, ticarete de Turk ahlakt ve Turk Devletine hizmeti řiar edinen Diernegimiz mensuplari, ihalelerde «para al gekil, yahut para ver gekilelim de yiiiksek fiatla al» teklifleri reddederek ne para almiř ve ne de para vermin bir gok tuccarm «Ticaretten anlamaz» ithamlarim kabullenmek pahasma da olsa, idealinden taviz vermemiř-

§ — Ana Tuzugumiiziin 2. maddesinin (A) fikrasma Ve Qalişma Yasasmm 1. maddesine uygun olarak Milli yafetlerle buyiik bir kafile halinde en onde «TURKISTAN» ve ondan sonra da «Biitin Turkler Bir Ordu», «Turkistanlilar Kiiltir ve Yardimlaşma Dernegi», «Tiirkistanlilar Deri Sanayi Fabrikasi», «Tiirkistanlilar Deri İş Kooperatifi» levhalariyle 30 Agustos 1964 Zafer Bayrami, 5 Eylil 1964 Salihli'nin Kurtuluş Bayrami, 29 Ekim 1964 Cumhuriyet Bayramlarma iştirak edilmiş ve iizerinde «TURKISTAN» yazili gelenkler «gEHITLER» abidesine konulmuştur.

4 — Dernegimiz, Afganistan'a gelerek Kizil (^in'e geri verilme tehlikesiyle karşi karşıya kalan kardeşlerimiz Hiikümetimiz nezdinde teşebbiise gegmiştir.

13/3/1964 tarihinde Saym Reisicumhurumuz, Başbakammiz ve Hariciye Vekilimize mektuplar yazarak kardeşlerimizin Tiirkiye'ye getirilmesi rica edilmiştir. Bu miiracaatlanmiza 6.3.1964 tarih, 3/1095 sayili cevabiyle Saym Reisicumhurumuz muracaatimizm Başbakanliga yollandigini bildirmiştir. 24.3.1964 tarihli, 667.006-Kons/3—1051 sayili Di^leri Bakanligi Kons. Muhacerat H. Dairesi Genel Miidiirii Saym Cihal Riıştii Ozan imzali cevapta «103 ailelik soydagimizm iade edilmiyerek yakmda yurda geleceklerini» mujdelemiştir.

Ayrica, Afganistan'daki Saym Buyiik Elgimiz vasitasiy'e kardeşlerimize kitap ve bro^iirler gonderilmiştir. Kaideşlerimizin mektuplarmda «Mecmua ve kitaplarmizi aid teşekkirtler, dilegimiz sizleri Turkiye'de go rebilmekri.*» denmekte...

5 — Dernegimizin tiiziigiine uygun olarak, Dernegimizin şeref iiyesi saym biiyiigumiiz ATJBEG HAKiM, 1940 da bir miiddet Istanbulda KIMIZ yapail Saym Ord. Prof. Dr. A. Z. TOGAN Beg'den sonra, ilk defa olarak Turkiyede KIMIZT bu sene Salihli'de yapmigtir. Tiirk'iin ickisi KIMTZ'I, Alibeg Hakim, kimiz hakkmda Kimiz'm faydali oldugunu ispatliyerek yazilan ilmi kitaplan da evinde bulundurarak ilk defa igenlere ikram etmiştir Kimiz*in haram oldugunu soyleyenlere, Alibeg Hakim kendisinin iyi bir Miisliiman olup, beş vakit namazmi kilan ve abdestsiz yiiriimeyen, bir Hacı oldugunu, Kimiz'i Tiirkistandaki 40.000.000 Turk gibi gocuklugundan beri igti-

gini, Kimiz'm insani sarhoş etmedigini, Kimizbri hig bir zaman haram olmayacagmi, haram oldugunu birisi ispat ederse igmiyecegini, soyleyerek, «Turkistanli ve Pakistanli hocalarm da kendisiyle ayni fikirde oldug unu»* agikliyerek, «Atamri milli igkisi Kimiz, arpa suyu igme dedi bir Kirgiz» vecizesi, atanm milli igkisi işte bu Kimi2 sihhat igin de fayadli oldugunu biliniz» demekte.

6 — Her sene oldugu gibi bu sene de Dernegimizi toplu ve teker teker ziyaret eden ogrenci gruplari olmuştur. Bu ciimleden olarak 17.5.1964 tarihinde Izmir Balia Pars Orta ve Ilkokulu ve Ziya Gokalp Ilkokulu talebe ve ogretmenleriyle, Namik Kemal Lisesinin ogretmenleri ziyaret etmi^tir.

Misafirlere, Dernegimizin Folklor Ekibi bir gosteri yapmi^tir. Ayni zamanda, talebe ve hocalara Turkistan hakkında kitap ve uzun uzun izahatlar verilmiştir.

7 — Dernegimiz gaye ve tuziigune uygun olarak. sunmakta oldugumuz Biiyiik Turkgu Magcan Cumabayoglu'nun siileiinin bazilanyla, Dernegimizin 1964 faaliyetlerinden olarak gosterirken bu Biiyuk Turkgu'niin aziz ruhu cuncle saygi ile egiliriz.

buy Ok TURKgu
CUMABAYOGLU MAGCAN

Ulu Tiirkistanın batısında, bugünkü Balkaş gölinin doğusundaki Sasik göl mntikasında 1894'de doğmuş olan MAGCAN, Kazak Türklerinden Cumabayın oğludur. «Cumabayın MAGCAN» yahut «MAGCAN Cumabay» olarak tanınır.

Magcan, medrese tahsilinden sonra Omskta Rus müallim mektebini (Ücitselski institut) sonra Sovyetler devrinde Moskova'da Rus alî edebiyat ve sanat enstitüsünü « Literatirno-Khudocestvennı Institut » inii ikmal etmiştir.

Magcan'ın ilk şiirleri 1909'da «QAZAQ» Gazetesinde çıkmıştır. İlk şiir mecmuası «Colpan» ismiyle 1912'de çıkmıştır. Şiirlerinin bir çokları da 1923'de Taşkente «Magcan Cumabay'ın Ölencisi» ismiyle 264 sayılı kitap olarak basılmıştır. Büyük Türkî şairin İmlk tarafından ezberlenerek söylenen şiirleri yukarıda ismi geçen eserlerinde çıkmamıştır.

Magcan, Goethe, Heinrich, Heine, Fit; Ruslardan Juskı, Miyatlov, bilhassa Lermontov gibilerin şiirlerinden ve Arap şairlerinden «Ebu Firas, Al-Ma'ari»den ilham olarak şiirler yazmıştır. Fakat bunlar, kendi orijinal şiirleri yanında büyük bir yekun teşkil eder.

Magcan'ın yakından hitap ettiği kitle mensup olduğu Kazak ve Kırgızlar ise de, O; onlara unvan TURK irkinin ve Tiirkistan'ın derdini anlatıyor, gözleri önünde unvan TURK İrkinin şan ve şöhretlerini artırıyor. Şiirleri ile yüce irkinin istikbali için temennide bulunuyor. Magcan, zamandaki ve dâliya evvelki bir çok Tiirkistan şairlerinden farklı olarak, sadece Tiirkistan davasıyla kalmayıp, her şiirinde unvan TURK irkinin dert ve meselelerine temas etmiştir. Kabile farkı gözetmeksizin, sadece TURK ve TURK diye hareket eden Magcan, istiklal Harbi sırasında Tiirkistan'ın itabına «Uzaktaki Kardeşime»

adli űiriyle de butiin tutsak Turkcellerinc tercuman oi-
muűtur.

Aűagida gorcceginiz Magcan'm űiirleri, kendisi komii-
nistler tarafmdan yakalandiktan ve kitapleri toplatilip ya-
kılarak űiirleri soylenececi yasak cdildikten sirnra, lia'ik
tarafmdan gizlice elle gogaltılarak ezberlenen űiirlerinden-
dir.

Magcan'm ne oldugu ve neredc olduriildiđi hakkmda
big bir bilgimiz yok. Ancak 1945'de Dogu Tiirkistan'da bu-
lundugumuz zaman, daha evvelce yani Almanlar Mosko-
va'ya yaklaűmakta olduklari sirada Stalin'in meűhur « -
kese din ve kendi kendini idare etme hurriyeti vaad ede-
rek, herkesten dua etmesi» hakkmdaki konuűmasi sirasm-
da Ruslar tarafmdan silah altma alman Tiirkistanlilara hi-
tap etmesi igin gotfariildugii, Magcan'm da «Kml ve Be
yaz it, hepsi ayni it. Her ikisi igin de olmak dogru olmaz»
dedigini, Ruslarm da hemen oradan uzaklaűtmhklarmi űa-
yia olarak duymuűtuk.

Magcan, űiirlerinin yerinde «MEN-BEN» dar-
ken kendisini degil de bunimla «TURK IRKINI» kastet-
mektedir. «Kiinnen tuvgan balamm = Carqiraymm cana-
mm = Kiinge gna bagnamm» yani «Giineűten dogan go-
cugum. Parlayacagim, yanacagim. Sadece giinese itaat ede-
cegim» dedigi gibi.

Magcan Cumabayoglu'nun « - ^» adh aűagidaki
űiiri Onun tarihi bilgisiyle hakiki bir TURKQU oldugimu
gostermekte.

« — ű» adli fiirinde. Magcan Cumabayogbi
űoyle diyor:

Gune^ten dogan gocugum. Parlayacagim, yanacagim.
Sadece Giinese itaat edecegim. Oziim Giinesim, Oziim ot
(ateű). Oziim kisaca soziim ot. Oziime Oziim taparim. Yer
hiikumdari ateű (TURK) oldugu agik. Atesten baskasi ob
madigi acik. Dili ile yumu^acik opiiyor. Optiigii her űey
yamyor. Yavaű ozu yiiriyerek yaklaűani komiir yapar. Iű-
te bunun adi ate^tir. Ben ateűim, ben yanacagim. Ateű gi-
ciine itaat edecegim. Gokiin giizel ateűi, liizumsuzdur di-
gerleri. Alev igerek gabuk doyuyorum. Evliyam, Sahibim,
Dokunma. Eűsiz sahibim ateűime. Yavaű yavaű yag dokii-

yorum. Yag koydukga yiikseliyor, yiikseldikge goke kaldiyor. Bazen yilan zehirleyecek, bazen ejderha yutacak, kim korkmazmiş hiq senden. Ortasmda ben oziim ateş, sikmtida iken kara goziimde ates. benderi, ben atest-em Alevimdir ben yanacagim. Ateşteh dogruuq blah gocugum. Karanlik gizlenirken, Giineş kizararak gikarken, Gunes ate^inden dogmuşumdur. Yiiregimi, canimi, anmi, viicudumu, alev ile yikayanim. Yiiregimde cahimda ateş, inancimda, arnnda ateş. Parlayarak ateş olarak dogdugundan, belimi saglam siktigimden, karahligim du^mainyim. Su dugmani yok etmeye, kor goziinii oymaya. delalarca alevlenerek. ugmuşumdur. Alplere varmişimdir Altaydan, Balkana varmi^imdir Qinden. Ilizla yiikselerek semaya, Alplerden a^tigimda, zaman ATILLA adli cocuktum. Yine bendim Balkanlan ayak altiha alan ve zaman da pr-lan , SUBUTAY'dim. Ovalar ovalar toprak gorererek, yavaşılamışimdir biraz ateşlenerek. Şimdi hizla yamaliyun, Giin Batiya varmalıyım. Bir tarafmdan girerek, karanlik tastan kalesini yamyam duşman gocuklarmi, alev ile yalayarak opeyim. Ne kalaeakmi^ kaleden? Yamyam duşman gocugundan? Giinesteh dogmus cocugum. Parlayarak yanacagim. Oziim Giinesim, Ozum ateş. Oziim kisac.a soziim ateş. Sadece oziime itaat ederi-m. Yeryiiziinde yalnız TURK ateş. Atesten başka TURK yok.

(Magcan bu siirinde ates derken kastetmekb;
olup ATEŞ4n ilk defa Tinkler tarafmdan lead edildigml
ima ctm ekte j

Kiinnen tuvgan babmnn
carqiraymm canamm,
Kiinge gana bagnamm.
Oziim kiinmiin. oziim ot,
Oziim qisqa soziim ot
Oziime oziim tabmam.
Cer bilevgi ot amq
Ottan basqa coq aniq.
Tilimen cumsaq siiyedi,
Siiygen narse kiiyedi
cimiyip ozii corgalaq

iişuraganda *qoq* qilar.
foq qilarda coq qilar,
munm ati ot bolar.
Men otbm men canam,
Ot kiişune bagnam.
Ademi otben Aspanm
Bari casiq basqanm.
Calm cutam tez toyamm,
Avliyem, Iyem, quşma,
Tensiz iyem Otuma.
Alisin-Alisin may quyam,
May quyamm iirleydi,
qulaşm sermeydi.
Keyde cilan arbaytin
Keyde Ejderha calmaytm,
Seskenbes sira kim senen.
işinde menin Oziimde ot
qisilgan qara koziimde ot,
men ottanmm, ot menen.
Calmrnm men canamm,
Ottan tuvgan balamm.
Qarangiliq buqqanda
Qizanp kun ciqqanda
Kun otunan tuvganmm.
Ciiregimdi, canimdi,
Anmdi, tammdi,
Calmmenen cuvganmm.
Curegimde cammda ot,
Nanimimda, anmda ot.
Cargirap otbup tuvgannan,
Belimdi bekem buvgamian
Qarangiliq diişpamm.
Sol cavizdi coyuvga,
Soqur koziirr oyuvga,
Talay zavlap uşqanmin.
Alipke, bargam Altaydan
Baliqqa bargam Qitaydan.
Zavlap orlep Aspanga,
Alipten asqar asqanda
Onda Atilla bala edim.
Men edim tagi barganda

Oyran salip Balkanga
 Colbaris gogi, SUB UTAY em.
 galgay galgay cer galip,
 Basildim biraz ot alip.
 Endi zavlap canaym,
 Kun batiska barayin.
 Bir getinen tiyeyin,
 Qarangi tas qalasm
 Calma-avuz cavuz balasin,
 Calinmen calap siiyeyin.
 Ne qalar eken qala dan?
 Calma-avuz cavuz baladan?
 Kiinnen tuvgan balamm
 Carqiraymm canamm,
 Kiinge gana bagnamm.
 Oziim ktinmun oziim ot
 Oziim kiswa soziim ot
 OZUME gana bagmam.
 Cer ciiziinde calgiz TURK OT,
 Ottan basqa TURK COQ.

Magcan, TURK kahramanhgim anlatan stirleimden
«YER YUZUNE» adli šiirinde šoyle liitap etmekte:

Yer yiiziine Er'lik adim yayilan, can degilim ales ilo
 Sudan gekinen. Gayreti bol, kanli elli kahramamm, giin
 olmamiştir dii^mandan yiirek tiksinen. Erkin firliyerek
 gikmişimdir yiiksek Altay'a, orda durarak sadak (ok) gek-
 mişimdir gin'e. goklarca dar gegitlerde kaygan olmasma
 ragmen kaymiyan, Batur yiirek gayret şimdi kayip mi
 oldu? Kaymadan donmeden kale bozan kahramanlar, ars-
 lana karşi gelen benim gibi Er. Bir par-par havlayan ko-
 pekten korkar olsam yutsun beni kara yer.

CER CUZINE

Cer cuzine Er atagim cayilgan
 Can emesbin ottan Sudan taymgan.
 Qayrati mol qandi balaq qiranmm
 Kiin bolgan coq cavdan curek şayilgan.
 ERKIN Irgip qiqqam Asqar Altayga

Qirda turup sadaq tartqam Qitayga.
Talay taygaq tar kefvide taymagan
Batur curek qayratti endi aldima?
Taymay qayitqan Qamal buzgan Kemenger.
Arstanga qarsi umtulgan Mendey Er.
Bir barqildaq calpildagan tobetten,
Qorqar bolsam cutsun meni qara cer.

Magcan, biiyiik bir inkilap olmasmi vc bu inkilapta da yine insanlar yaratilmasm sarti okhigunu aciklayan « YUZUNU TUFAN BASMALI» siiitaden yine «ATEŞ»m-den yaiii uTURK»iinden yeni adam yaratacagmi aciklamakla ;

Yer yiiizunii tufan basniali, ytiksek daglari a^mali. Dag gibi dalga kudurarak zehrini herksse saemali. Basmali Tufan yeryiiziinu, kapamali gokte giinun gozunii. Canli cansiz yok olup, kalmaliyim yalniz bir oziim (TURK). Can sahibi gece yok olmali, ses sahibi ses yok olmali. Karanlik Dunya'nm Gok'iine, Giin olarak zaman ben gikmaliyim. Nasil oyun yapardim, alev ile hepsini yalardim. Ugsuz bucaksiz Dunya'da yalniz oziim (TURK) kalirdim. Hizlanan ate^ yalniz can, dogru dusunen adam yok, hizla alevlenen atesimden (TURK'UMDEN), yaratirdim yeni adam.

CER CUZUN TUFAN BASSA EKEN

Cer cuziin Tufan bassa eken
Asqar tavidan assa eken.
Tavday tolqm quturup
Uvun gasşa eken.
Bassa eken Tufan cer ciiziin
Capsa eken kokte kiin koziin.
Candi cansiz coq bolup
Qalsam calgiz bir oziim
Can iye tun qiqsa
tin iyesi kiin giqqsa.
Qarangi cerdin kogune
Kiin bolup sonda men giqsam.
Qanday oyun salar em,
Calm men barm calar em,

lygi geksiz clunyede
Calgiz ozum qalarem.
Zavlagan ot calgiz can
Caz minezdi coq adam
Zavlap turgan otumnan
caratar edim cane adam.

Magcan, «BEN » aceli šiirinde de TURK Irkinin her imkana sahip oldugumi, her Őeyi diizeltecek ve bozacak da (TURK Irks) kendisi oldugimu belirtmekte:

Arslanim heybetine kim dayanir? YolbarŐim bana karşi kim durur? Gokte bulut yerde riizgarim esen, yer (Dunya) efendisi ruzgann yoniinii kim sorar? Gokte nur'umla herkesi aydmlatinm, gonliime alirsam hemen Ő alaya gikarim. Ugsuz bucaksiz dibi olmayan kara-gok denizim, ErTigimle dalgalanarak calkalanip taŐanm. Yalniz benim, gelme yakin yanarsm, ktiheylanim benim tozuma •yetiŐemedem kalirsm. *Kill* olsun, yer yarilsm hig korku yok, gozum ucu ile giilerek bakanm. Ben olmeyecegim, benimki .de olmeyecek. Cahil insan oliim olmadigmi bilmiyor. Oziim Padi^ah, ozum Gazi, ozum Beg, nasil bir beynsiz ne yaptigimi sorabilir? lyiligim tutarsa sekiz Ugmak elimde, kahirlamrsam Tamuk hazir elimde. Yok yakinim (dpstum), Baturlugum ile yalmzim. Hig kimse durmaz .giigsuz adam eiinde. Ozum Batur'um giivaniyorum Hatur'luguma, soztim derindir itaat ederim soziime. .Diizeltecek bozacak olan da oziim, Şimdi hurafilik olecegin zaman geldi.

MEN

Aristanmm Aybatima kim gidar?
Colbansbin magari qarsikim turar?
Kokte bulut Cerde cel min kuvlegen,
Cer erkesi celdin ciiniin kim surar?
Kokte kiinmin kiipke Nurum gagamm
Konliime alsam qazir HarŐiga aslamm.
Qeii tiibii coq tenizbin qara gok,
Erligimmen tolqip galqrp tasam.
Calgiz.menmin, kelme caqm canarsm,

Tulfermm menin gamma ermey qalarsm.
Kill bolsun, cer cimirilsin tiik vayim coq
koz qinmen kiilip qana qararmm.
Men olmeymin menikide olmeydi,
Nadan adam oliim cogun bilmeydi.
Oziim patga, oziim gazi, oziim biy,
Qanday essiz ne qildm dep tergeydi?
Meyirkensem 8 Ucmaq qolimda
Qaharlansam Tamuq tayar qolima.
Caq caqmim Batirliqtan calgizbm,
Minbeydi alsiz adam qoluna.
Oziim batir inanam batirligima
soziim teren bagmamm soziime.
Tuzevgide buzuvgide oziim
endi eskilik keldi olerkezin.

Magcan, «OZLEDIM» adli jjiirinde memleketi bir pishaneye benzeterek (belki bu šiiri son hapishane gfcnlerrinde yazılmış olabilirj hiirriyeti ozledigini, Milleti (ULUTU) igin olecegine sevindigin ve kendisi olse de Milletin olmeyecegini uzun uzun anlatmakta. Bu šiiri dagda gobana kadar herkes tarafmdan ezberlenmiş olan šiirlerinden dir :

Hapishanede ayi giinii yamldim. Sarardim bozkirimi ozledim. Yavrucugum tay'im diye aglayan, uzaktaki zavalli annemi ozledim. Yattigim odanm duvarlan kara taş. Aydmlik ile llik giineşe kan diişman. Agir iş hep kara golge, erken-geg, giindiiz gece oldugu fark edilmez. Algak rutubetli soguk karanlik magra var, kapismda da kapkara kiliti var. Kiip-iigiik demir pencereler, boyle odada kime duyulur aci aglayiş. Altm Giineşi kara topragi ozle* dim. Can arkadaşim hizli riizgari ozledim. şimdi nereden Giineş doguyor, nereden batiyor, zorlu tutsak aglayarak yatiyor. Bakacak olursan pencereden demirli, bakmakta olan bekgiler vurur. Yemek mi olur kokmuş gorba siyah ekmek; Elma gibi yiizde kalmadi damla kan. Zil galarak uyandiriyor bagirarak, hig olmazsa aralanmadi agarmasa da tanyeri. ERKIN gegmiş giinleri ozledim. Mevsim kuşu gibi ugarsam-konarsam ERKLI gegmiş giinleri ozledim. Hapishanenin aya bedel giinii uzun, cam yiyen seneye be-